

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
University of Debrecen, Hungary
Wyższa Szkoła Gospodarki, Bydgoszcz, Poland
Гомельські Дзяржаўны Універсітэт ім. Ф. Скарыны, г. Гомель, Беларусь
Інститут Конфуція Київського національного університету ім. Т. Шевченка
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Університет Савойя Монблан (Франція)
Криворізький державний педагогічний університет
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Міжнародна перекладацька компанія Translatel

МАТЕРІАЛИ

II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ
ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»**
(електронне видання)

25-26 березня 2021 року

Біла Церква – 2021

УДК 378.018.556(477):80:34:159.9

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали II Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 25-26 березня 2021 року. Біла Церква: БНАУ. 130 с.

Редакційна колегія:

Олена Шуст, д-р екон. наук;
Віталій Новак, д-р біол. наук;
Ольга Варченко, д-р екон. наук;
Валентина Борщовецька, канд. пед. наук;
Bozay Réka, PhD;
Péter Csátár, PhD;
Олена Цвид-Гром, канд. філол. наук;
Вікторія Ігнатенко, канд. пед. наук;
Marzena Sobczak-Michalowska, prof. ;
Magdalena Bergmann dr.;
Marek Bogusz;
Kashuba Svitlana, prof. ;
Thomas Gronier;
Віталій Дворак, канд. пед. наук;
Олена Олешко, канд. с.-г. наук.

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

<https://science.btsau.edu.ua/>

БНАУ, 2021

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні вектори розвитку перекладацької діяльності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти

Борщовецька В.Д. Структура та зміст навчальної практики на I курсі у процесі підготовки майбутніх перекладачів.....	6
Стрілець В. В. Підходи до аналізу потреб майбутніх письмових перекладачів науково-технічних текстів.....	8
Ігнатенко В.Д. Перекладацькі стратегії як важлива складова навчально-стратегічної компетентності майбутніх перекладачів.....	10
Захарова Н.О. Лексико-семантичні особливості фразеологізмів із компонентом на позначення овочів (на матеріалі французької мови)	13
Волинець І.М. Специфіка сприйняття перекладних художніх творів.....	15
Синельникова І.С. До питання про термінознавство та терміни.....	17
Єфімова К.О. Застосування семантичних властивостей кольору в англійських та українських фразеологізмах.....	20
Пилипенко І.О. Особливості перекладу англомовного дискурсу.....	22
Береговенко Н.С. Особливості перекладу семантичної категорії дієслів на означення переміщення стрибками в романах Дж.Роулінг «Гаррі Поттер».....	24
Демченко Н.С. Особливості перекладу сучасних телескопізмів в англійській мові.....	28
Велика К.І. Алгоритм перекладу захворювань рослин за допомогою сільськогосподарських словників-довідників.....	29
Пилипей Ю. А. Modern Ukrainian and American Slang.....	32
Гулісва Д.О. English in the Internalization Process of Education, IT and Business.....	34
Зізінська А.П. Особливості передачі імперативів в англійській мові: історичний аспект... ..	36
Лобачова С.В. Особливості перекладу англійських фразеологізмів з опорним компонентом-колонімом.....	38

Секція 2. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур

в умовах міжнародної академічної мобільності: педагогічні та психологічні аспекти

Цвид-Гром О.П. Формування транскультурної компетентності в умовах глобалізації освітнього простору.....	41
Thomas Gronier. Les apprenants «musiciens» et ses capacités supplémentaires dans l'apprentissage des langues.....	43
Бойко Г.А. Етапи формування англомовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні.....	46
Тарасюк А.М. The Peculiarities of the Cooperative Foreign Language Teaching in the Context of the University Education.....	47
Конаш О.В. Эмоциональный интеллект как фактор профессиональной адаптации молодого специалиста.....	49
Тейкина Д. П., Крутолевич А. Н. Взаимосвязь проявлений лжи и параметров потребностно-мотивационной сферы студентов.....	51
Івлева К.С. Listening Comprehension Tests for First-Year Students at National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute»	53
Василькова В.А., Дворак В.Н. Теоретический анализ методик психодиагностики по проблемам предстартовых эмоциональных состояний спортсменов.....	55
Резнік В.Г. Формування у студентів-філологів іншомовної комунікативної компетентності у процесі підготовки та реалізації навчальних проєктів у формі тематичних мультимедійних презентацій.....	56

Проте описовий переклад має свої недоліки. Даний спосіб не завжди доцільно застосовувати при перекладі у зв'язку з його громіздкістю і неекономічністю. У таких випадках перекладачеві бажаніше вдаватися до двох способів – транслітерації та описового перекладу, останній виносячи у примітки.

I'm too terrified to drive past the college these days. You never know when a smombie going step into the road in front of the car [4]! – Мені надто страшно проїхати повз коледж у ці дні. Ви ніколи не знаєте, коли смомбі вийдуть на дорогу перед машиною (смомбі – пішохід, який відволікається на свій мобільний телефон).

I wanted to share with everyone my awesome collection of vintage action figures all neatly set up on my bookcase, so I posted a shelfie of them on my social media [4]. Я хотів поділитися з усіма своєю дивовижною колекцією старовинних фігурок, які були акуратно розставлені на моїй книжковій шафі, тому я опублікував шелфі у своїх соціальних мережах (шелфі – фотографія полиць з книгами).

В даному поєднанні є свої переваги: можливість стислості та економності засобів вираження шляхом транслітерації; можливість роз'яснення значення явища за допомогою описового перекладу, а також використання надалі транслітерації при перекладі реалії, сенс якої вже буде зрозумілий читачеві.

Таким чином, описовий переклад та транслітерація дозволяє найбільш точно передати значення неологізмів-телескопізмів при перекладі на українську мову.

Список використаних джерел

1. Кириченко М.А. Особенности перевода контаминантов в английском языке. *Проблемы и перспективы развития науки в России и мире: материалы международной научно - практической конференции*. Уфа, 2016. С.54-57.
2. Костенко, О. Г. Сучасні англійські неологізми способи їх перекладу українською мовою. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород: Видавничий дім "Гельветика", 2020. Т. 2. Вип. 13. С. 97-100.
3. Тимошенко Т. Р. Телескопия в словообразовательной системе современного английского языка: дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Киев., 1975. 176 с.
4. CambridgeDictionary. Aboutwords. URL: <https://dictionaryblog.cambridge.org>.

УДК 81'255.2:632(038)

ВЕЛИКА К.І., асистент кафедри іноземних мов

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

АЛГОРИТМ ПЕРЕКЛАДУ ЗАХВОРЮВАНЬ РОСЛИН ЗА ДОПОМОГОЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ СЛОВНИКІВ-ДОВІДНИКІВ

Відсутність україномовних перекладних словників з фітопатології створюють проблему перекладу і змушують перекладачів до пошуку способів знаходження адекватних еквівалентів захворювань рослин. Оскільки, основним інструментарієм перекладу є сільськогосподарські словники-довідники, запропоновано основний алгоритм здійснення перекладу захворювання рослин із їх використанням. Дане дослідження присвячене перекладу захворювань рослин, де описано основний спосіб перекладу, за участі мови посередника.

Ключові слова: фітопатологія, захворювання рослин, мова посередник, збудник, класифікація хвороб рослин.

Фітопатологія як наука має довгу історію свого розвитку, але найбільше відкриттів було здійснено із появою потужних мікроскопів, які допомогли вченим визначити збудників захворювання рослин.

В наслідок відкриттів, сформувалася нова класифікація хвороб рослин за збудником, оскільки, звичні назви хвороб рослин із старою класифікацією вже не можна було застосовувати по відношенню до захворювань, що викликані такими збудниками як віруси.

Класифікація хвороб рослин за збудником є найбільш визнаною і спричиняє менші труднощі двостороннього українсько-англійського-англійсько-українського перекладу. За даною класифікацією, для кожної хвороби закріплена латинська номенклатура. Як правило, один вчений, що досліджував хворобу, міг визначити вид збудника, а інший пізніше – рід і родину. Тому, ім'я винахідника, що вперше описав вид збудника, вказують після номенклатури. Якщо рід цього збудника відкритий наступним науковцем – спочатку після номенклатури вказують в дужках ім'я першого винахідника, а потім – другого [3].

Внаслідок історичного розвитку фітопатології, латинські назви теж можуть мати синоніми. Прикладом синонімії в латинській номенклатурі може служити хвороба гомоз, переклад якої буде наведено далі.

Спочатку цю хворобу було описано дослідником Волтом Бусе (1895, матеріали дослідження були надіслані доктором Соросом) і зазначено, що хворобу спричиняє *Bacillus batae*. Пізніше, доктор Ервін Ф. Сміт теж проводив свої дослідження із цим захворюванням [5]. Тому, в іноземній літературі назва латинської номенклатури несе його ім'я.

Оскільки, для кожної хвороби рослини вказують її латинську назву, перекладач може використати латинську як мову посередника перекладу, знаходячи збудників хвороб у словниках-довідниках. В таких видах словників вказується назва хвороби мови перекладу та латинська номенклатура його збудника із роз'ясненням та описом симптомів. Ці словники складені наступним чином: назви хвороб із описом подаються на початку довідників, де обов'язково вказується збудники латинською мовою, а алфавітний покажчик лише латинських назв збудників захворювань із номером сторінки хвороби, яку він спричиняє – у кінці. Можна орієнтуватись на алфавітний покажчик латинських назв збудників захворювань, зазначених у цих словниках за номером сторінки хвороби.

Наведемо приклад україномовного словника-довідника з фітопатології, де алфавітний покажчик має наступний вигляд:

А

Actinomyces cretaceous Krassil. 122

Actinomyces nigrificans Wr. 122

В

Bacillus batae Busse. 63

Bacillus bussei Mig. 63 [6, 188]

С

Ceratocystis ulmi (Buis.) Mor. 65

Cerphalosporium acremonium Corda 139 та ін. [2, с. 189]

Алгоритм перекладу хвороб за допомогою словників-довідників.

На сторінках україномовного словника-довідника знаходимо вказану сторінку у алфавітному покажчику і українську номенклатуру хвороби із її латинською назвою:

Парша буряків звичайна.Збудниками парші можуть бути багато видів актиноміцетів (*Actinomyces scabies* Cussow, *Actinomyces cretaceous* Krassil, *Actinomyces nigrificans* Wr. та ін.) і гриби родів *Venturia* Ces. Et Not., *Fusicladium* Bon., *Spongospora* Brunchorst, *Spondylocladium* Mart. Et Corda та ін. Уражені коренеплоди вкриваються темно-бурою струповидною корою або на їхній поверхні з'являються дрібні тріщини і борозни [2, с. 122].

В англomовному довіднику знаходимо наступне: *Streptomyces scabies* (Syn. *Actinomyces scabies*). **Beet scab** (Common scab) is widespread on beets. Chief symptoms are the tube lesions, starting as minute brown specks and progressing to scabs that are warty or with corky rides, or are pitted and depressed with the skin cracking open [7].

Робимо висновок, що англійським відповідником *парші буряків звичайної* є *beet scab*.

Гниль цукрових буряків хвостова (*Bacillus batae* Busse, *Bacillus bussei* Mig., *B. macerans* Schard. Syn. *Erwinia bussei* Magrou). Проявляється у загниванні кінчиків головного та мичкуватих коренів. Листки стають хлоротичними, а потім відмирають. В уражених рослинах скупчуються бактерії [2, с. 63].

В англomовному довіднику знаходимо відповідник *hummosis of beets or bacteriosis gummosis (Bacillus betae)*: the roots of badly diseased beets are so tough they could scarcely be broken, the broken surfaces soon turning black. Many of the diseased beets, when first sectioned, appear perfectly sound, but after a few minutes the fibrovascular bundles turned dark and a syrup-like gum exuded from the cells [6]. Тому, англійським відповідником захворювання *хвостової гнилі цукрових буряків* є *bacteriosis gummosis*.

Графіоз (збудник гриб *Graphium ulmi* Schwarz. – конідіальна стадія *Ceratocystis ulmi* (Buis.) Mor. В'януть і скручуються листки у в'яза та береста. Потім засихають гілки і дерева поступово гинуть. Під корою утворюються коремії. Переносниками хвороби є жуки-короїди (*Scolytus scolytus* Fabr., *S. multistriatus* Masch.) [1, с. 65].

Dutch elm disease. Symptoms: the effect of the disease appears first on the leaves. Various degrees of yellowing, curling, browning, wilting, and defoliation occur. The xylem becomes brownish in color, and brown gummy materials accumulate. The Causal Organism is *Ceratostomella ulmi* Buisman, 1932. Synonymy: *Ophiostoma ulmi* (Buisman) Nannfeldt, 1934. Conidial stage: *Graphium ulmi* Schwarz, 1922 [3].

Можна зробити висновок, що англійським відповідником *графіозу* є *Dutch elm disease*.

Почорніння судинних пучків кукурудзи, цефалоспороз (збудник гриб *Cerphalosporium acremonium* Corda). Уражає стебла, піхви та листки кукурудзи, потім зверху вниз по всій рослині поширюється червоно-буре забарвлення. У вологу погоду на уражених місцях з'являється біло-рожевий наліт конідіального спороношення гриба і судинні пучки стебел чорніють [1, с. 139].

Black-bundle disease of maize / cephalosporiosis (Pathogen name: *Acremonium maydis*. Other scientific names *Cephalosporium maydis*) – infected plants don't show symptoms till they reach tasseling stage and start wilting from the top leaves. Diseased plants

produce only nubbins or ears with underdeveloped shrank kernels. When split, the diseased stalks show brown vascular bundles starting in underground part of the root [4].

З огляду на збудника та опис захворювання *цефалоспорозу*, його англійським відповідником є *black-bundle disease of maize*.

Отже, переклад захворювання рослин можливий, якщо вказано збудник захворювання латинською мовою і за допомогою сільськогосподарських словників-довідників можна здійснити еквівалентний переклад.

Список використаних джерел

1. Колодійчук В. Д. Практикум із сільськогосподарської фітопатології: навч. посіб. / В. Д. Колодійчук, А. І. Кривенко, Н. І. Шушківська. Центр учбової літератури, 2012. 232 с.
2. Пересипкін В.Ф., Зражевська Т.Г., Підоплічко В.М., Лопатін В.М. Словник-довідник з фітопатології. Довідкове видання / за ред. В.Ф. Пересипкіна. Урожай, 1985. 200 с.
3. John C. W. Plant Pathology. University of Wisconsin. McGraw-hill publication in the agricultural sciences; 1950.
4. *Cephalosporium acremonium* Corda цефалоспороз. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=Q-kDgvrUNkC&pg=PA53&lpg=PA53&dq=cephalosporium+acremonium+in+maize&source=bl&ots=Axt65rMV3G&sig=ACfU3U0vnqnUo0ZZiURuE5Vl59N92khFw&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwiU74jr8DpAhVByaYKHxuVCpc4ChDoATAcEqQICBAb#v=onepage&q=cephalosporium%20acremonium%20in%20maize&f=false>.
5. Gummosis. Journal article a bacterial disease of the sugar beet. Clara A. Cunningham. URL: https://www.jstor.org/stable/2465392?seq=3#metadata_info_tab_contents.
6. Gummosis of sugar beets. URL: https://books.google.com.ua/books?id=MMZDAQAAMAAJ&pg=PA196&lpg=PA196&dq=gummosis+of+beets&source=bl&ots=ZwjqpUBijm&sig=ACfU3U1NdMOMar0j7Hb8WfrNVtnlYpprow&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwiO6rvv_aPpAhWOp0sKHcq5CVYQ6AEwAHoECAgQAQ#v=onepage&q=gummosis%20of%20beets&f=false.
7. Sugar beet handbook. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=h1hMU-uA59QC&pg=PA302&dq=root+rot+of+beets&hl=uk&sa=X&ved=0ahUKEwimzp2fhqDpAhXyo4sKHeIBK0Q6AEIbjAH#v=onepage&q=root%20rot%20of%20beets&f=false>.

УДК 811.161.2=111'276

ПИЛИПЕЙ Ю. А. асистент кафедри романо-германської філології та перекладу
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

MODERN UKRAINIAN AND AMERICAN SLANG

We have started the new chapter which is dominated more and more by the Internet culture. Most of our social interactions are now influenced by memes, dynamic social media platforms and our desire to be unique, heard and belong to a certain group of people becomes more apparent by the means of our communication. And slang words are a great way to show everyone how diverse we are.

Key words: Slang, American slang, Ukrainian slang, modern English, dialect.

The United States became the land of opportunity, entertainment and the land of freedom. Many people of different nationalities took part in creation of this country, starting from cultivating lands and making inventions and innovations and the absence of names of newly invented words became the reason of creating Americanisms and American Slang that have a great role in Modern English.